

Bevarandeplan för Natura 2000-området *SE0540317 Simonstorp*

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000 - områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitat-direktiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livs-miljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitat- direktivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och natur- typer, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska under- lätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skydds- beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillstånds- plikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har till kommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. I kartverktyget söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information.

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Jenny Wendel

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0540317 Simonstorp

Kommun: Falköping

Områdets totala areal: 10,5 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-13

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

6270 - Silikatgräsmarker

6410 - Fuktängar

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden:

I Natura 2000-området Simonstorp är de prioriterade bevarandevärdena naturtyperna silikatgräsmarker, stagg-gräsmarker och fuktängar med sin rika hävdgynnade flora.

Motivering:

Gräsmarken har hävdats under lång tid och då utvecklat en rik hävdgynnad flora.

Prioriterade åtgärder:

- Årlig hävd med bete.
- Området bör omfattas av åtagandeplan för betesmarker och slätterängar med särskild skötsel eller av ett skötselavtal.

- Dela den stora betesfållan för att få ett högre betestryck.

Beskrivning av området

Området som ligger 14 km sydväst om Falköping består av mycket artrika och varierade naturbetesmarker.

Betesmarken är till större delen öppen med spridda enbuskar och ett fuktstråk med yngre glest stående björkar. Enstaka ekar, varav en grov vidkronig solitärek, och en aspunge finns även. Vid ängs- och betesmarksinventeringen (2004) noterades en grov asp, flera hålträd och andra värdefulla hagmarksträd. I ängs- och hagmarksinventeringen, tio år tidigare (Länsstyrelsen 1994), klassades området i högsta naturvärdesklass (klass 1).

I väster är marken fuktig med artrika stagg-gräsmarker som omväxlar med fuktängar av lågstarrtyp. I de nedre fuktigare delarna växer de rödlistade arterna granspira och hartmansstarr. I den centrala och norra delen finns artrika torra – friska låglandsgräsmarker.

Kultiverad, svagt kvävepåverkad mark finns bl.a. på tidigare uppodlad mark (äldre åkrar) som även ingår i området.

De kulturhistoriska värdena är mycket höga med fornåkrar (fossil åker, röjningsröseområde), hägnadsvallar, stensträng och en stensättning. En äldre körväg går norrut genom markerna. På häradskartan från 1880-talet är området markerat som äng med glest spridda lövträd.

Natura 2000-området ligger inom ett regionalt värdefullt odlingslandskap.

Utvecklingsmark:

1 ha av Natura 2000-området är klassat som utvecklingsmark med målnaturtypen 6270.

Vad kan påverka negativt

- Alla typer av exploateringsföretag, byggnation, grävning, schaktning, dikning, dränering, täktverksamhet och upplag etc. i eller i direkt anslutning till området kan förstöra eller skada naturtyper. Antingen som en direkt effekt eller genom anläggningsarbetet.
- Avverkning, röjning, gallring, körning och andra åtgärder som påverkar hydrologi, lokalklimat och markstruktur utgör ett hot.
- Dräneringar som torkar ut fuktängen.
- Utebliven röjning av igenväxningsvegetation och minskat eller upphört bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade och ljuskrävande floran och faunan.
- Överbete. Alltför intensivt betestryck påverkar naturtypen negativt. Risken för överbete är dock inte lika stor i fuktiga marker som i torra.
- Skötsel som avlägsnar småbiotoper, kantzoner och mosaikmiljöer och skapar skarpa gränser mellan olika markslag påverkar naturtyperna negativt.
- För naturtyperna främmande arter kan påverka konkurrensförhållanden, predationstryck och orsaka sjukdomar.
- Spridning av kemikalier som bekämpningsmedel och växtnäringssämnen, gödsel samt stödutfodring både i området och i angränsande marker kan påverka artsammansättningen negativt.
- Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar och kväveläckage från angränsande marker påverkar floran negativt.
- Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan och bör därför endast användas vid behov.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett

Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken). Om en verksamhet/åtgärd påverkar ett Natura 2000-område så kan denna vara tillståndspliktig även om den utförs utanför Natura 2000-området.

Förutom Natura 2000-bestämmelserna omfattas inte området av något områdesskydd. Ett långsiktigt skötselavtal, naturvårdsavtal eller en åtagandeplan för betesmarker och slåtterängar med särskild skötsel bör finnas. Ett förslag på åtagandeplan finns för området (beslut tas under 2016).

Årlig hävd med bete under sommarmånaderna är en förutsättning för att naturvärdena ska bestå och utvecklas. För att få till hårdare betestryck bör den stora fållan delas i två mindre fållor.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

Areal: 1,5 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen finns främst i områdets västra del, men även uppe i norra delen. Typiska arter som finns är bl.a. stagg, ängsvädd, jungfru Marie nycklar, slåttergubbe och grönvit nattviol.

Generell beskrivning:

Artrika, hävdpräglade stagg-gräsmarker nedanför trädgränsen på torra - friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0 - 30%.

Typiska arter för naturtypen är blåsuga, slåttergubbe, kattfot, ormröt, granspira, knägräs, pillerstarr, brunfläckig pärlemorfjäril, smultronvisslare, vitfläckig guldvinge m.fl.

Naturtypen är känslig för igenväxning, ökad beskuggning, uppluckrad grässvål samt konkurrens från ohävdarter och främmande arter. Naturtypen är även känslig för förändringar i ansluten grundvattenförekomst, fragmentering och för minskade populationer av karaktäristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen Stagg-gräsmarker (6230) ska vara minst 1,5 hektar. Regelbunden hävd med bete (ej vintertid), eller slåtter och efterbete ska påverka området. Ingen skadlig ansamling av förna (t.ex. fjolårsgräs) ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Naturliga störningsprocesser i form av tramp ska påverka området. Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi och näringsstatusen i marken ska vara naturlig. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive indirekt näringstillförsel genom tillskottsutfodring av betesdjur eller sambete med vall, ska förekomma.

Stagg-gräsmarkerna ska vara öppna och krontäckningen liten. Träd- och buskskikt ska förekomma i måttlig mängd och ha en naturlig fördelning. Varken vedartad eller örtartad igenväxningsvegetation ska förekomma mer än i begränsad utsträckning. För naturtypen främmande arter ska inte förekomma.

Enstaka värdefulla träd, t.ex. bärande och blommande träd, hålträd, hagmarksträd, gamla träd etc. ska förekomma. Enstaka värdefulla buskar t.ex. bärande och blommande buskar, snår och brynbildande buskar ska förekomma.

Typiska kärlväxter som till exempel stagg, ängsvädd, jungfru Marie nycklar, slåttergubbe och grönvit nattviol ska förekomma och föryngra sig.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för naturtypen är för närvarande gynnsamt men riskerar att försämrans om hävden upphör.

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 0,77 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen finns på torr till frisk mark på flera ställen inom området, med glest spridda enbuskar och enstaka träd. Typiska arter som finns i området är fjärilen ängsmetallvinge och kärlväxterna liten blålocka, backtimjan, ängsvädd, brudbröd, slåttergubbe, backsippa m.fl.

Generell beskrivning:

Naturtypen beskrivs generellt som artrika, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen på torra till friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0–30 %. Silikatgräsmarker är den vanligaste betesmarkstypen i Sverige och har vanligen en örtrik markvegetation. Örtrikedomen är viktig för många insekter, inte minst fjärilar och bin. Naturtypen kan uppträda i olika skepnader beroende på bland annat fuktighet och klimat. Typiska arter i naturtypen är blåsuga, slåttergubbe, darrgräs, jungfrulin, slät dyngbagge (m.fl. dyngbaggsarter), månhornsbagge, vårtordyvel, ängspärlemorfjäril, smultronvisslare, slåttergräsfjäril m.fl.

Naturtypen är känslig för igenväxning, ökad beskuggning, uppluckrad grässvål samt konkurrens från ohävsarter och främmande arter. Naturtypen är även känslig för förändringar i ansluten grundvattenförekomst, fragmentering och för minskade populationer av karaktäristiska och typiska arter.

Bevarandemål

Arealen av Silikatgräsmarker (6270) ska vara minst 0,77 hektar. Regelbunden hävd ska påverka området, genom årligt bete (ej vintertid), eller genom slåtter och efterbete. Ingen skadlig ansamling av förna (t.ex. fjolårsgräs) ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut.

Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi och näringsstatusen i marken ska vara naturlig. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive tillskottsutfodring av betesdjur eller sambete med vall, ska förekomma. Krontäckningen av träd och buskar ska vara liten. Träd- och buskskikt ska förekomma i måttlig mängd och ha en naturlig fördelning. Varken vedartad eller örtartad igenväxningsvegetation ska förekomma mer än i begränsad utsträckning. För naturtypen främmande arter ska inte förekomma. Solexponerade, varma miljöer och strukturer ska utgöra ett påtagligt inslag i gräsmarken.

Värdefulla träd, t.ex. bärande och blommande träd, hålträd, hagmarksträd, gamla etc. ska förekomma. Värdefulla buskar t.ex. bärande och blommande buskar, snår och brynbildande buskar ska förekomma. Fysiska strukturer i form av block, stenmurar, odlingsrösen etc. ska förekomma. Artsammansättningen i fält- och bottenskiktet ska vara naturlig/karakteristisk för naturtypen. Typiska och karaktäristiska arter som fjärilen ängsmetallvinge och kärlväxterna liten blålocka, backtimjan, ängsvädd, brudbröd, slåttergubbe, backsippa samt andra naturligt förekommande arter ska finnas och förnygra sig.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet för naturtypen är för närvarande gynnsamt i norra och södra delområdena men riskerar att försämrans om hävden upphör. I de två mellersta delområdena är tillståndet något sämre då hävden där är för svag.

6410 - Fuktängar

Areal: 1,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen återfinns i områdets västra del och är en öppen fuktäng med lågvuxen grässtarrdominerad vegetation. Typiska arter som finns är bl.a. ängsvädd, svinrot, hirsstarr, darrgräs, kärrspira och gökblomster.

Generell beskrivning:

Hävdpräglade fuktängar med blååtrel eller starr nedanför trädgränsen. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %.

Typiska arter för naturtypen är bl.a. jungfru Marie nycklar, gökblomster, stagg, granspira, ormrot, darrgräs, slätterblomma.

Naturtypen är känslig för igenväxning, ökad beskuggning, uppluckrad grässvål samt konkurrens från ohävsarter och främmande arter. Naturtypen är även känslig för förändrad hydrologi som tex förändringar i ansluten grundvattenförekomst

Bevarandemål

Arealen av Fuktängar (6410) ska vara minst 1,2 hektar. Regelbunden hävd genom bete (ej vintertid) eller slätter och efterbete ska påverka området. Ingen skadlig ansamling av föna (t.ex. fjolårsgräs) ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut.

Hydrologin ska vara naturlig och markfuktigheten tillräcklig. Det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår eller andra avvattande anläggningar som medför negativ påverkan. Näringsstatusen i marken ska vara naturlig. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive tillskottsutfodring av betesdjur och sambete med vall, ska förekomma.

Krontäckningen av träd och buskar ska vara liten. Varken vedartad eller örtartad igenväxningsvegetation ska förekomma mer än i begränsad utsträckning. För naturtypen främmande arter ska inte förekomma. Enstaka värdefulla träd, t.ex. bärande och blommande träd, hålträd, hagmarksträd, gamla träd etc. ska förekomma. Enstaka värdefulla buskar t.ex. bärande och blommande buskar, snår och brynbildande buskar ska förekomma.

Artsammansättningen i fält- och bottenskiktet ska vara naturlig/karakteristisk för naturtypen. Typiska kärlväxter såsom t.ex. ängsvädd, svinrot, hirsstarr, darrgräs, kärrspira och gökblomster ska förekomma. De typiska och karakteristiska arterna samt andra naturligt förekommande arter ska föryngra sig.

Bevarandetillstånd

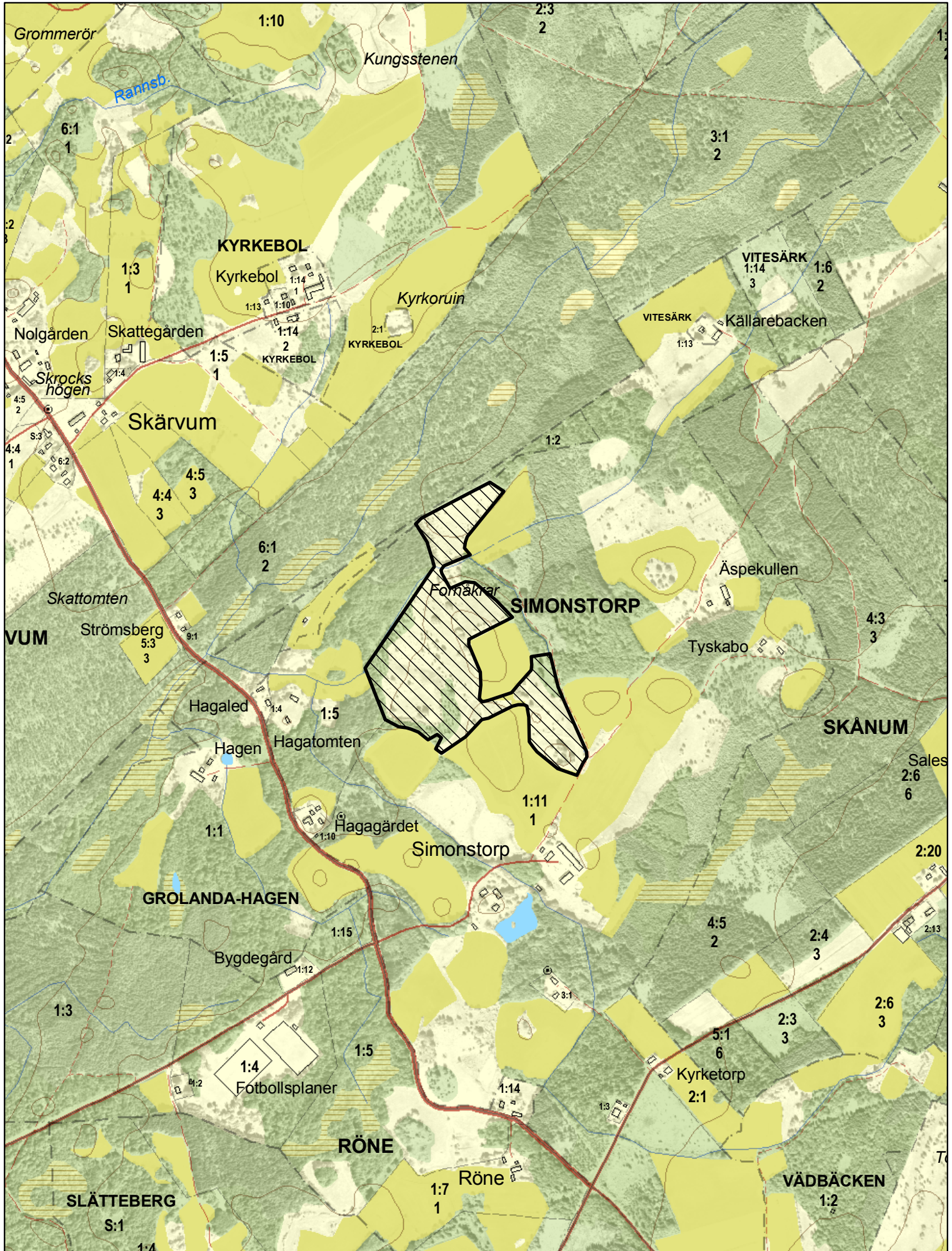
Bevarandetillståndet för naturtypen är för närvarande måttligt. Bättre hävd behövs för att nå gynnsamt tillstånd.

Dokumentation

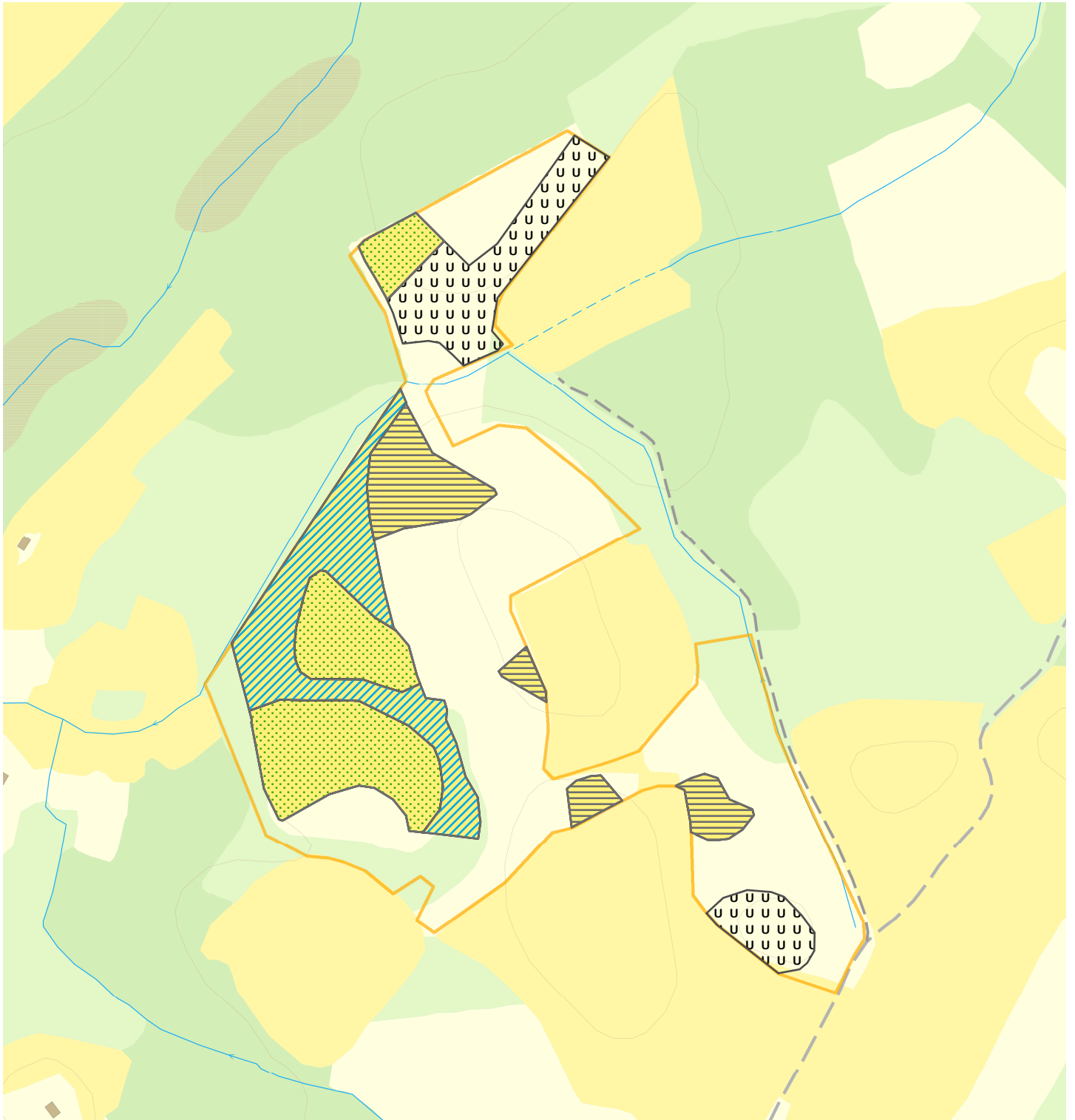
- Jordbruksverket. Ängs- och betesmarksinventeringen 2002 - 2004. Objektrapport (opubl.).
- Länsstyrelsen i Skaraborgs län, 1994: Ängs- och hagmarker i Falköpings kommun. R -94/19-
Artportalen.
- Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledningar. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Natura-2000/. 2016-06.

Bilagor

1. Natura 2000-områdets avgränsning
2. Naturtypskarta

**Natura 2000-naturtypskarta, Simonstorp SE0540317
Falköpings kommun**

6230 - Stagg-gräsmarker	6270 - Silikatgräsmarker	6410 - Fuktängar	Natura 2000 Habitatdirektivet
	Utvecklingsmark, icke Natura-naturtyp		